

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นเมืองพุทธศาสนาเพราะประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทยนับถือพุทธศาสนาเป็นหลัก ดังนั้นจึงมีการสร้างวัดอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งในปัจจุบันวัดในประเทศไทยมีมากถึง 30,297 วัด โดยวัดเหล่านี้จะอยู่กระจายกันทั่วประเทศ ดังตารางที่ 1 แสดงจำนวนวัดที่อยู่ในแต่ละภาคของประเทศไทย จะเห็นได้ว่ามีวัดมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน) มีจำนวนถึง 13,587 วัด คิดเป็นร้อยละ 44.85 และรองลงมาคือภาคเหนือ มีจำนวน 7,979 วัด คิดเป็นร้อยละ 26.34

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของวัดจำแนกตามภาคของประเทศไทย¹

ภาค	ตอน	จำนวนจังหวัด	จำนวนวัด	ร้อยละของตอน	จำนวนจังหวัด	จำนวนวัด	ร้อยละของภาค
เหนือ	บน	9	4994	62.59	17	7979	26.34
	ล่าง	8	2985	37.41			
อีสาน	บน	11	7902	58.16	19	13587	44.85
	ล่าง	8	5685	41.84			
กลาง	ตะวันออก	11	3171	65.67	17	4829	15.94
	ตะวันตก	6	1658	34.33			
ตะวันออก	-	8	1765	100.00	8	1765	5.83
ใต้	ตอนบน	8	1277	59.76	15	2137	7.05
	ตอนล่าง	7	860	40.24			
รวม		76	30297		76	30297	100.00

¹ กระทรวงศึกษาธิการ กรมการศาสนา, 2544, “รายชื่อวัดในประเทศไทย.” [ระบบออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.moe.go.th/webcrad> (26 พฤศจิกายน 2544).

ในเขตภาคเหนือตอนบน มีวัดถึง 4,994 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 62.59 เมื่อเทียบกับเขตภาคเหนือตอนล่าง ที่มีวัด 2,985 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 37.41 และในเขตภาคเหนือตอนบนเมื่อเปรียบเทียบกับตาม ตารางที่ 2 ซึ่งแสดงจำนวนวัดในเขตภาคเหนือ จะเห็นว่า จังหวัดเชียงใหม่มีวัดมากที่สุด มีวัดมากถึง 1,337 วัด คิดเป็นร้อยละ 26.77 ของภาคเหนือตอนบน ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงได้เลือกศึกษาวัดในเขตจังหวัดเชียงใหม่เป็นหลัก

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของวัดจำแนกตามจังหวัดในเขตภาคเหนือ²

เหนือบน	จำนวนวัด	ร้อยละ	เหนือล่าง	จำนวนวัด	ร้อยละ
เชียงราย	924	18.50	กำแพงเพชร	327	10.95
เชียงใหม่	1337	26.77	ตาก	185	6.20
แม่ฮ่องสอน	123	2.46	พิษณุโลก	472	15.81
ลำพูน	399	7.99	สุโขทัย	295	9.88
น่าน	421	8.43	พิจิตร	393	13.17
พะเยา	438	8.77	เพชรบูรณ์	486	16.28
แพร่	324	6.49	อุทัยธานี	195	6.53
ลำปาง	742	14.86	นครสวรรค์	632	21.17
อุตรดิตถ์	286	5.73			
รวม	4994	100.00	รวม	2985	100.00

จากอดีตจนถึงปัจจุบันวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางของแหล่งชุมชนในเรื่องต่างๆ เนื่องจากวัดเป็นสถานที่สาธารณะที่ทุกคนเข้าไปใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ ดังนั้นประชาชนที่อยู่ในแหล่งชุมชนนั้นๆก็จะร่วมกันสร้างวัด โดยการบริจาคเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อเป็นการสมทบทุนในการสร้างสาธารณะสถาน แม้ว่าวัดจะเป็นองค์กรที่ดำเนินการโดยไม่ได้หวังผลกำไร แต่วัดก็จำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายและเงินที่วัดได้มาเพื่อการใช้จ่ายส่วนใหญ่มาจากประชาชนที่มีจิตศรัทธา หรือผู้ที่เข้าไปประกอบพิธีกรรมทางศาสนาบริจาคให้แก่วัด สำหรับโอกาสทางธุรกิจแล้ว วัดจะใช้จ่ายเงิน

² กระทรวงศึกษาธิการ กรมการศาสนา, 2544, “รายชื่อวัดในประเทศไทย.” [ระบบออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.inoe.go.th/webrad> (26 พฤศจิกายน 2544).

ที่ได้รับมาส่วนใหญ่กับการสร้างสิ่งก่อสร้างต่างๆภายในวัด เพราะรายจ่ายด้านอื่นๆของวัดเป็นรายจ่ายเล็กน้อยเท่านั้นเมื่อเทียบกับรายรับที่ได้รับมา ดังนั้นการสร้างสิ่งก่อสร้างภายในวัดจึงได้รับความสนใจอย่างมากจากโรงงานที่ทำการผลิตวัสดุก่อสร้าง แต่อย่างไรก็ตามสิ่งก่อสร้างภายในวัดมักจะถูกออกแบบมาเป็นพิเศษเพื่อการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา หรือเพื่อประโยชน์เฉพาะด้าน เช่น เพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม เป็นต้น ดังนั้น วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างบางอย่างจึงจำเป็นต้องใช้วัสดุพิเศษเช่นกระเบื้องมุงหลังคาเคลือบดินเผา สิ่งก่อสร้างในวัดเช่น โบสถ์ วิหาร นอกจากจะมีการออกแบบตามวัฒนธรรมแล้วยังมีการประดับลวดลายต่างๆให้สวยงาม และที่ถือเป็นเอกลักษณ์ก็คือในส่วนของหลังคาซึ่งวัดส่วนใหญ่นิยมใช้กระเบื้องเคลือบดินเผาเนื่องจากกระเบื้องเคลือบดินเผาเป็นวัสดุที่ถูกนำมาใช้มุงหลังคาวัดมาตั้งแต่สมัยโบราณ มีความคงทนถาวรและอายุการใช้งานที่ยาวนาน อีกทั้งกระเบื้องเคลือบดินเผายังเป็นฉนวนกันความร้อน ซึ่งจะช่วยลดอุณหภูมิภายในอาคารได้ ประกอบกับการเพิ่มขึ้นของจำนวนวัด จึงทำให้ความต้องการในการก่อสร้างอาคารของวัดและการใช้กระเบื้องเคลือบดินเผาเพื่อใช้มุงหลังคาอาคารดังกล่าวเพิ่มขึ้นตามไปด้วย การศึกษารุ่นนี้จึงได้เลือกที่จะศึกษาถึง ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อกระเบื้องเคลือบดินเผาของวัด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายกระเบื้องเคลือบดินเผา ที่จะได้เลือกใช้และพัฒนาส่วนประสมทางการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจซื้อในการซื้อกระเบื้องเคลือบดินเผาของวัดในจังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจของผู้มีอำนาจซื้อ ในการตัดสินใจซื้อกระเบื้องเคลือบดินเผา ของวัดในเขตจังหวัดเชียงใหม่
2. นำไปพัฒนากลยุทธ์ส่วนประสมการตลาด ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดเป้าหมายดังกล่าว ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นิยามศัพท์

ส่วนประสมทางการตลาด³ หมายถึง ตัวแปรทางการตลาดที่ควบคุมได้ ซึ่งใช้ร่วมกันเพื่อทำให้ลูกค้าที่ซื้อสินค้าได้รับความพึงพอใจ อันได้แก่ ตัวผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) การส่งเสริมการขาย (Promotion)

กระเบื้องเคลือบดินเผาungหลังคา (Stoneware roof tile) หมายถึง ผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ที่เป็นวัสดุใช้มุงหลังคาสิ่งก่อสร้างที่เป็นวัดตามแบบโบราณสมัย

วัด หมายถึง สถานที่ทางพุทธศาสนา ที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

---

³ Philip Kotler, *Marketing Management*, Seventh Edition, (New Jersey: Prentice-Hall International Inc, 1991), pp. 15-16.